

אייר התשס"ט

בס"ד

ספירת העומר

לפרשת אמור

ב. בפרשת "אמור" הספירה מופיעה בלשון רבים "וספרתם לכם" ו "תספרו", ולעומת זאת הספירה בפרשת "ראה" מופיעה בלשון יחיד "תספר לך" ו"תחל לספר".

ג. בפרשת "אמור" מופיעה גם ספירה של שבועות "שבע שבתות תמימות תהינה" וגם ספירה של ימים "תספרו חמישים יום".

ב. ההקבלה בין ספירת העומר ובין ספירת שמיטין ויובל

לפני שנעבור לדון בהבדלים הללו ראוי להקביל את ספירת העומר לספירת נוספת המופיעה בספר ויקרא והיא ספירת שבע שמיטות ויובל.

3. ויקרא פרק כ"ה - פרשת בהר:

ח וספרת לך, שבע שבתות שנים--שבע שנים, שבע פעמים; והיו לך, ימי שבע שבתות השנים, תשע וארבעים, שנה. ט והעברת שופר תרועה, בחדש השביעי, בעשור, לחדש; ביום, הכפרים, תעבירו שופר, בכל-ארצכם. י וקדשתם, את שנת החמשים שנה, וקראתם דרור בארץ, לכל-ישיביה; יובל הוא, תהיה לכם, ושבתם איש אל-אחוזתו, ואיש אל-משפחתו תשב. יא יובל הוא, שנת החמשים שנה--תהיה לכם; לא תזרעו--ולא תקצרו את-ספיחיה, ולא תבצרו את-זרעיה. יב כי יובל הוא, קדש תהיה לכם; מן-השדה--תאכלו, את-תבואתה. יג בשנת היובל, הזאת, תשב, איש אל-אחוזתו.

כפי שניתן לראות ישנה הקבלה בין ספירת העומר המתוארת בפרשת אמור לספירת שמיטין ויובל המתוארת בפרשת בהר:

א. סופרים שבע קבוצות של שבע

וספרתם לכם ממחרת השבת...

שבע שבתות תמימות תהינה. (אמור כ"ג ט"ו)

וספרת לך שבע שבתות שנים (בהר כ"ה ח')

ב. סופרים ימים או שנים בודדות

טו ותספרו חמשים יום; (אמור)

ח והיו לך, ימי שבע שבתות השנים, תשע וארבעים, שנה

שבע שנים שבע פעמים (בהר)

ג. סופרים לקראת היום או השנה החמישים

עד ממחרת השבת השביעת

תספרו חמשים יום, והקרבתם... (אמור כ"ג ט"ז)

וקדשתם את שנת החמשים שנה

וקראתם דרור בארץ... (בהר)

ד. מקדשים את היום או השנה החמישים

וקראתם בעצם היום הזה מקרא קדש יהיה לכם

כל מלאכת עבדה לא תעשו (אמור כ"ג א')

י וקדשתם, את שנת החמשים שנה,

יב כי יובל הוא, קדש תהיה לכם; (בהר)

א. המקורות לספירת העומר:

1. ויקרא פרק כ"ג - פרשת אמור:

ט ונדבר יהוה, אל-משה לאמר. י דבר אל-בני ישראל, ואמרתם אליהם, כי-תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם, וקצרתם את-קצירה--והבאתם את-עמר ראשית קצירכם, אל-הכהן. יא והניף את-העמר לפני יהוה, לרצונכם; ממחרת, השבת, יניפו, הכהן. יז ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו, עד-עצם היום הזה--עד הביאכם, את-קרבן אלהיכם: חקת עולם לדורותיכם, בכל משבתיכם. {ס}

טו וספרתם לכם, ממחרת השבת, מיום הביאכם, את-עמר התנופה: שבע שבתות, תמימות תהינה. טז עד ממחרת השבת השביעת, תספרו חמשים יום; והקרבתם מנחה חדשה, ליהוה. יז ממושבותיכם תביאו לחם תנופה, שתיים שני עשרונים--סלת תהינה, חמץ תאפינה: בכורים, ליהוה.

כא וקראתם בעצם היום הזה, מקרא-קדש יהיה לכם--כל-מלאכת עבדה, לא תעשו: חקת עולם בכל-מושבותיכם, לדורותיכם.

איזכור נוסף לספירת העומר בתורה הוא בספר דברים:

2. דברים פרק ט"ז - פרשת ראה:

(ח) ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה: ט שבעה שבעות, תספר-לך: מהחל חרמש, בקמה, תחל לספור, שבעה שבעות. י ועשית חג שבעות, ליהוה אלהיך--מסת נדבת ידך, אשר תתן: כאשר יברכך, יהוה אלהיך.

אם בוחנים את שני המקורות הללו, בולטים לעין מספר הבדלים ביניהם:

א. בפרשת "אמור" ספירת העומר מחברת את קורבן העומר שמוקרב "ממחרת השבת" לקרבן שתי הלחם שמוקרב בתום ספירת שבע השבועות ביום החמישים. שני הקורבנות הללו שבהם מניפים מהתבואה החדשה במקדש באים להתיר את האכילה והשימוש בתבואה החדשה. קרבן העומר שקרב בט"ז בניסן מן השעורים מתיר את אכילת התבואה החדשה במדינה, וקרבן שתי הלחם שמוקרב בסיום הספירה ביום החמישים בא להתיר את השימוש בתבואה החדשה במקדש (כלומר להביא מנחות מהתבואה החדשה). "ספירת העומר" נראית "מקדשית".

לעומת זאת בפרשת "ראה", הספירה מחברת את חג הפסח שמוזכר קודם לכן אל חג השבועות שמקבל את שמו מתוך כך שמגיעים אליו לאחר ספירת "שבעה שבועות". "ספירת העומר" נראית כשייכת לכל אחד ואחד בעם.

ספירה זו היא מצוות עשה שנמנתה על ידי מוני המצוות, והלכותיה מפורטות בגמרא (מנחות סה ע"א - סו ע"א) ובדברי הפוסקים הראשונים והאחרונים.

נביא את דברי הרמב"ם שמביא את הלכות ספירת העומר בהלכות תמידין ומוספין פרק ח (בין הלכות קרבן העומר המופיעים בתחילת פרק ח', ובין הלכות קרבן שתי הלחם המופיעים בפרק ט'): **6. רמב"ם – הלכות תמידין ומוספין פרק ח'**

יט מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות, מיום הבאת העומר-שנאמר "וספרתם לכם, ממחרת השבת" (ויקרא כג, טו); ומצוה למנות הימים, עם השבועות--שנאמר "תספרו חמישים יום" (ויקרא כג, טז).

ומתחילת היום מונין; לפיכך מונה בלילה, מליל שישה עשר בניסן. שכח ולא מנה בלילה, מונה ביום. ואין מונין אלא מעומד; ואם מנה מיושב, יצא.

כ מצוה זו על כל איש מישראל, ובכל מקום ובכל זמן; ונשים ועבדים, פטורין מספירת העומר. וצריך לברך בכל לילה, אשר קידשנו במצוותיו, וציוונו על ספירת העומר--קודם שיספור; מנה ולא בירך--יצא, ואינו חוזר ומברך.

ה. אופן הספירה – כלומר ספירה בפה מנין?

נתחיל בספירת העומר, ואז ננסה להבין למה בשאר הספירות לא חייבו אותנו חכמים לספור בפה ובברכה.

נשאלת השאלה האם דרך קיומה של ספירה זו, כלומר ספירה בפה בכל יום, נובעת מפשרטו של מקרא:

לכאורה כן!

א. כלומר ברור שלו רצתה התורה רק לומר שחג השבועות חל ביום החמישים לעומר, ניתן היה לנסח זאת בפשטות: **'שבעה שבועות מהחל חרמש בקמה תעשה לך חג שבועות'**;

או

'חמישים יום מיום הביאכם את עומר התנופה תקריבו מנחה חדשה לה'.

ולכן ברור שכל הלשונות החוזרים הללו של השורש ספ"ר בלשון ציווי אינם ניתנים להתפרש אלא כדרישה גמורה **לספור**, ולא כתיאור או כעצה טובה.

ב. ראייה נוספת לכך שבמקומות אלו התכוונה התורה לצוות על ספירה ולא להדגים עשיית חשבון היא:

שישנם מקומות נוספים בתורה המצריכים חישוב, ובהם לא נאמר הדבר בדרך ספירה.

דוגמה מובהקת היא בדיני טומאת היולדת שבויקרא פרק י"ב: היולדת זכר טמאה שבעת ימים,

"ושלשים יום ושלושת ימים תשב בדמי טהרה"; ואילו היולדת נקבה טמאה שבועיים,

"וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה".

למרות מורכבות המספרים ואורך הזמן, התורה כתבה את הדברים ללא כל שימוש בלשון 'ספירה', ומכאן ברור שהספירה אינה אמצעי, אלא דרישה של התורה לספור.

(דוגמא נוספת היא המצורע, שלאחר שנטהר יושב מחוץ לאוהל 7 ימים וביום השמיני מגיע למשכן כדי להקריב את קורבנו. גם שם לא דרשה התורה ספירה).

מעניין לציין שבחלוקה לסדרים של קריאה בתורה על פי המנהג הארץ ישראלי שבו היו מסיימים את התורה פעם בשלש שנים וחצי (שתי פעמים במחזור של שמיטה),

פרשת המועדות שבפרשת "אמור" מתחלקת בין שני סדרים, כאשר את הסדר השני פותח על פי רוב המקורות המפרטים את סדרי המחזור התלת-שנתי בקרבן העומר (ויקרא כ"ג, ט) ומסיים בפרשת קידוש היובל (ויקרא כ"ה, י"ג).

מלבד התמיהה על כך שפרשת המועדות "נחתכת", סדר זה הוא גם ארוך באופן יוצא דופן (יש בו 72 פסוקים), והוא מגוון מאוד מבחינת הנושאים הנידונים בו.

ניתן לאמר שהסבה לחלוקה זאת היא ברצון של המחלקים הקדמונים להקביל את ספירת העומר שפותחת את הסדר לספירת שמיטין ויובל שמסיימת את הסדר. ונשאלת השאלה מה באה הקבלה זאת ללמדנו?

ג. ספירת הזב והזבה לטהרתם

ראוי להזכיר גם שישנם עוד שתי ספירות שמוזכרות בספר ויקרא ספירת הזב לטהרתו, ולעומתה ספירת הזבה לטהרתה:

4. ויקרא ט"ו

זב: יג וכי-טהר הזב, מזובו--וספר לו שבעת ימים לטהרתו, וכבס בגדיו; ורחץ בשרו במים חיים, וטהר. (יד) **וביום השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה ובא לפני יונה אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן**;

זבה: כח נאם-טהרה, מזובה--וספכה לה שבעת ימים, ואחר תטהר. (כט) **וביום השמיני תקח לה שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם אל הכהן אל פתח אהל מועד**;

השוואה בין ארבעת הציוויים על הספירה:

א. אנו סופרים בכפולות של שבע,

ב. **בכולן נוסח המצוה זהה עם אותה מלת יחס "מיותרת" לכאורה**;

"וספר לו שבעת ימים" (הזב),

"וספרה לה שבעת ימים" (הזבה),

"וספרתם לכם" או "תספרו-לך" (עומר),

"וספרת לך שבע שבתות שנים" (בית הדין, ליובל).

ג. ובכולם כשמסיימים לספור את השבע מגיעים אל היום

השמיני, או החמישים, שהוא מקודש רק מנחה

ספירתנו.

ד. ספירת העומר – הלכה למעשה

מבין ארבע הספירות הללו הכתובות בתורה, רק את ספירת העומר - ספירת הימים עד לחג השבועות - אנו מקיימים בפועל כמצווה מידי שנה בשנה.

כמו שאומר ה"טורי זהב":

5. טורי זהב על או"ח סימן תפ"ט

(א) מתחילין לספור. אע"ג דגבי יובל כתיב ג"כ וספרת לך וכן

בזבה כתיב וספרה רבנן גמירי להו דהאי וספרת דגבי עומר הוא

מנין ממש משא"כ באינד ספירות כ"כ הר"ן:

הרמב"ן אומר שאינו יודע...

ולא ידעתי אם לומר שיהיו בית דין הגדול חייבין לספור שנים ושבעות בראש כל שנה ולברך עליהן כמו שנעשה בספירת העומר, או לומר שיהיו בית דין במניין ויקדשו שנת החמישים".

הרמב"ם לעומתו, סובר שבי"ד סופרים את השנים באמירה ובברכה "כדרך שכל אחד ואחד ממנו מונה ימי העומר".

10. הרמב"ם בספר המצוות (עשה קמ):

"נצטוונו לספור את השנים... שבע שבע שנים עד שנת היובל. ומצווה זו, כלומר ספירת שני שמיטה - היא מסורה לבית דין, כלומר סנהדרין גדולה, שהם הם שסופרים שנה שנה מן החמישים כדרך שכל אחד ואחד ממנו מונה ימי העומר... והוא שנמנה את השנים בפני עצמן ונמנה גם את השמיטין עמהן".

הרמב"ם לומד זאת מהספרא לפרשת בהר (פרשתא ב, א), שאותה הוא מביא בדבריו:

"יכול לספור שבע שמיטים זו אחר זו ויעשה יובל? תלמוד לומר: 'שבע שנים שבע פעמים'. הא עד שיאמרו שני כתובים הללו, ואם לא - לא שמענו" -

כלומר, שמצווה זו לא נלמדה איכות עשייתה אלא משני כתובים, והוא שנמנה את השנים בפני עצמן ונמנה גם את השמיטין עמהן. וכיוון שאמר שעניין זה לא נלמד אלא משני כתובים - משמע שהיא מצווה אחת בהחלט... שלא נשלמה ידיעת דיניה אלא משני כתובים".

כלומר "יכול לספור שבע שמיטים זו אחר זו" - דהיינו שמ"וספרת לך שבע שבת שנים" ניתן היה להסיק שיש לספור רק את השמיטות, דהיינו בכל שנה שביעית יש לספור, אך לא את השנים שבין שמיטה לשמיטה;

"תלמוד לומר: 'שבע שנים שבע פעמים' - ומכאן שיש לספור לא רק את שבתות השנים, אלא גם את שבע השנים עצמן שבכל שמיטה יש לספור שבע פעמים. ומשני הכתובים הללו - כלומר שני חלקי הפסוק - אנו למדים את 'איכות עשייתה של המצווה', שיש למנות הן את השנים עצמן בכל שנה ושנה והן את השמיטין עמהן.

עכשיו הולך הרמב"ם צעד אחד קדימה, ומסביר לנו שדיני ספירת היובל הם הבסיס לדיני ספירת העומר, כמו שכתב שם:

11. רמב"ם בספר המצוות (עשה קסא) - "הציווי שנצטוונו בספירת העומר"

"ודע, שכמו שחייב בית דין לספור שני יובל שנה שנה ושמיטה שמיטה, כמו שביארנו לעיל, כך חייב כל אחד ואחד ממנו לספור ימי העומר יום יום ושבע שבע, לפי שאמר 'תספרו חמשים יום', ואמר (דברים ט"ז, ט) 'שבעה שבעת תספר לך'. כשם שמניין השנים והשמיטין מצווה אחת... - כך ספירת העומר (ספירת הימים וספירת השבועות) מצווה אחת".

ניתן להסביר את סברת הספרא והרמב"ם באופן הבא:

מתוך כך שהתורה מצוה הן בספירת העומר והן ביובל על ספירה כפולה: הן של יחידות קטנות - ימים או שנים, והן של יחידות גדולות - שבועות או שמיטות,

וספירה סימולטנית של יחידות זמן שונות אינה עניין לחישוב בלב, ניתן להבין שכוונת התורה היא להבעה מפורשת של

ג. אז הבנו שצריך ממש לספור.

אלא שהיכן נאמר שיש לקיים את מצוות הספירה דווקא באמירה?
אז אולי ניתן לקיים את המצווה 'בלב'?

וגם אם נאמר שספירה של יחידות זמן על פני תקופה ממושכת אינה מתאימה למצוות הלב האופייניות (כגון אהבת ה' או יראתו),

ומצוות ספירה כזו צריכה להיות מלווה באמצעי חיצוני, שיבטיח את תודעת הזמן ואת שמירת רציפותו כדי שהחשבון לא ישתבש,
אז אולי ניתן לספור בכתיבה?

(הערה: שאלה זו אכן נידונה בתשובה של רבי עקיבא איגר (בספר השאלות והתשובות שלו, סימנים כט-לב), ויש צדדים לומר שספירה כזו אכן מועילה).

אומר הראב"ע, באמת לא צריך לספור בפה, אלא ש...

7. ראב"ע, בביאורו על "וספרתם לכם...":

"לולי הקבלה, היה נראה כי ספירת הימים כשנות היובל".

כלומר ראב"ע סובר שספירת שנות היובל אינה נעשית באמירה בפה ובברכה, וגם ספירת ימי העומר - לדעתו - אינו מכונן למנייה בפה.

אלא ה'קבלה' - מסורת חז"ל - היא שקבעה שיש לקיים את ספירת העומר בדרך זו.

דברים דומים אומר הרד"צ הופמן בפרושו לפסוק זה:

8. הרד"צ הופמן בפירושו לאותו פסוק (עמ' קנג):

"לי נראה כי ביובל אין צורך לברך, כי לפי פשוטו של מקרא אין פירוש 'וספרתם' (בספירת העומר) ספירה בפה, אלא חישוב בחשבון, כמו בזב וזבה.

רק מפי הקבלה שמענו, שכאן, בספירת העומר, יספרו באמירת פה מדוייקת, מה שאין כן... ביובל"

הרמב"ן בפרושו לאותו פסוק מנסה לתת טעם לקבלת רבותינו, בכך שרק בספירת העמר כתוב "לכם" ברבים:

9. רמב"ן בביאורו ל"וספרתם לכם...":

"וטעם 'וספרתם לכם' כמו (כ"ג, מ) 'ולקחתם לכם' - שתהא ספירה ולקחה (של ארבעת המינים) לכל אחד ואחד, שימנה בפיו ויזכיר חשבונו, כאשר קבלו רבותינו.

ואין כן 'וספר לך' יוספרה לך דזבין... וכן 'וספרת לך' דיובל, שתזהר במספר שלא תשכח (אך אין הכוונה שתמנה בפיד).

ספירת היובל

ראינו שברור לפרשנים שאדם פרטי אינו צריך לספור את היובל באמירה ובברכה.

מי שאחראי על ספירת היובל הם בי"ד:

המשך הרמב"ן

ובתורת כהנים (ספרא בהר, פרשתא ב', א): 'וספרת לך בבית דין'.

אך מה עם בית הדין?

האם הם צריכים לספור באמירה ובברכה?

מלשון התוספות בתשובה - 'אין לה למנות', נראה לכאורה ששאלתם הייתה על עצם הספירה בפה, ותשובתם היא שאכן אין הזבה צריכה למנות כלל את שבעת הימים.

אולם אז הטעם אינו מובן: מדוע הדין "שאם תראה תסתור" מבטל את הצורך למנות את הימים הללו בכלל?

אפשר אמנם להסביר שכוונת התוספות היא ש'אין לה למנות' - **בברכה**, ואז טעמם ברור: כיוון שסיום הספירה אינו ביד האישה, שהרי 'אם תראה - תסתור', אין לה לברך על מניין הימים, כדי שלא תהא זו ברכה לבטלה אם תסתור את מניינה בהמשך.

על פי הסבר זה בדברי התוספות משמע שעל כל זבה לספור בפה את מניין שבעת הימים הנקיים.

כך אכן הסיק מדבריהם רבי ישעיה הורביץ בספרו שני לוחות הברית, שער האותיות:

14. השל"ה

"דקדקתי מדברי התוספות שאין ראוי לה לברך משום שיש חשש ברכה לבטלה. אבל לספור בלא ברכה היא מחוייבת, דהא כתיב 'וספרה לה'."

ואין לומר: מאחר שלא תוכל לברך, ממילא לא חייבה התורה לספור - זה אינו, דהא (תיוב) הברכות - מדרבנן.

ואם כן מאיזה טעם לא תמנה? ואם תסתור - תחזור ותמנה כדי לקיים 'וספרה לה', שתספור שבעה ימים רצופים.

ומה שסיימו התוספות דבריהם 'אין לה למנות' - פירוש, למנות עם ברכה, כי כן התחילו התוספות, והזכירו בדבריהם ברכה. ואפשר שהוא טעות סופר, וצריך להיות 'אין לה לברך'. (ולא 'אין לה למנות').

וכן נהגתי כל ימי, וציוויתי לאשתי שתספור לעת הערב, קודם שקיעת החמה: 'היום יום אחד לספירת ליבוני', 'היום יום שני לספירת ליבוני', וכן כולם."

דברי בעל השל"ה (- שני לוחות הברית) נידונו הרבה בדברי הפוסקים האחרונים, ורובם דחו את דבריו.

אבל השאלה העקרונית במקומה עומדת: במה שונות ספירות הזב והזבה מספירת העומר ומספירת היובל?

על מנת לנסות ולענות על שאלה זו יש לשים לב לכמה הבדלים בין שני סוגי הספירות הללו:

- א. **אורך התקופה** שאותה יש לספור - שבעה ימים לעומת חמישים יום או חמישים שנה.
- ב. **מורכבות הספירה** - ספירה של יחידות זמן מסוג אחד, לעומת ספירת שני סוגים של יחידות זמן.
- ג. **הביטחון ברציפותו של הזמן הנספר** - ספירת הזב והזבה עלולה להתערער מחמת חזרתם למצבם לפני תחילת הספירה.
- ד. **מטרת הספירה** - **ספירה אישית** קשורה במטרה פרטית - טהרתו של הסופר, לעומת ספירה כללית הנעשית על ידי כל העם (בספירת העומר) או על ידי נציגיו המוסמכים (בספירת היובל) מובילה לקראת אירוע לאומי כללי.

לדעת הרמב"ן בפרשתנו (כ"ג, טו) ההבדל הרביעי שמנינו הוא שמהווה בסיס לביאור הדבר:

הספירה באמירה, אחרת לשם מה יש למנות בשתי יחידות זמן שונות.

כלומר המסגרת ההלכתית המעוצבת על ידי חז"ל למצוות ספירת העומר וספירת היובל כספירה בפה נובעת מפשוטו של מקרא.

1. ספירת הזב וספירת הזבה - כיצד?

אז הבנו מה מייחד את ספירות היובל והעומר, אך עדיין נשאלת השאלה מדוע אין בישראל מסורת של ספירת שבעת הימים הנקיים באמירה בפה?

לכאורה גם בפסוקים האמורים בזב ובזבה נאמרה הספירה בלשון ציווי:

"וספר לו שבעת ימים לטהרתו...";

"וספרה לה שבעת ימים, ואחר תטהר"

וברור שיש כאן ציווי לספור ולא רק איזכור של תקופת זמן של שבעה ימים לטהרה מכיוון שאחרת היה לשון הכתוב צריכה להיות

ואם טהרה מזובה, וישבה שבעת ימים ואחר תטהר,

או - בדומה לכך, כפי שנאמר במצורע ("יד, ח-ט) -

"וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים, והיה ביום השביעי... ורחץ את בשרו במים וטהר".

במסכת כתובות עב ע"א מופיע מאמרו של האמורא רב חנינא בר כהנא משמו של שמואל:

12. מסכת כתובות עב ע"א

"מנין לנידה (זבה) שסופרת לעצמה? שנאמר 'וספרה לה שבעת ימים', 'לה' - לעצמה."

מאמר זה משמש בסוגייה מקור לכך שהבעל צריך לסמוד על דברי אשתו בעניין נידתה, אבל מפשטות הלשון נראה שהאישה שממתינה שבעה ימים לטהרתה צריכה לספור לעצמה את שבעת הימים הללו.

על כך שואלים התוספות שם:

13. תוספות ד"ה 'וספרה לה לעצמה':

"אמאי (מדוע) אין מברכת זבה על ספירתה כמו שמברכין על ספירת העומר, דהא כתיב 'וספרה'?"

בלשון הראשונים מזוהה לעתים 'ברכת הספירה' עם עצם הספירה בפה.

לפיכך ניתן לבאר את שאלת התוספות בשתי דרכים:

א. כיוון שמפשוטו לשון הגמרא משמע שהאישה צריכה לספור לעצמה, מדוע במציאות אין הזבה סופרת בפה כשם שאנו סופרים לעומר? או

ב. מפשוטו לשון הגמרא משמע שהאישה צריכה לספור, ודבר ברור הוא שעל הנשים לספור בפיהן. מדוע אפוא לא נתקנה ברכה לספירה זו?

ננסה להבין למה התכוונו התוספות מתשובתם.

עונים התוספות:

"ויש לומר: דאין מברכין אלא ביובל שמברכין בית דין בכל שנה, שלעולם יוכל למנות כסדר, וכן עומר.

אבל זבה - שאם תראה (דם) תסתור (את מניינה ותצטרך לספור שבעה נקיים מתחילה) - אין לה למנות."

בכך נבדלים הזב והזבה מן המצורע, היושב מחוץ לאהלו שבעה ימים ישיבה פסיבית, שאינה מחייבת אותו דבר עד ליום השביעי. (וכך גם היולדת).

וכך נפסק בשולחן ערוך יורה דעה (קצו, ד) ביחס לזבה:
16. שולחן ערוך יורה דעה (קצו, ד)

"בכל יום מז' ימי הספירה צריכה להיות בודקת לכתחילה... ויש אומרים (שבדיעבד) שצריך שתבדוק ביום הראשון מהשבעה וביום השביעי, ואין להקל."

'תודעת הזמן' הנדרשת מן הזבה באותם שבעה ימים נקיים הביאה את הפוסקים האחרונים לפסוק כי:

17. טהרת ישראל, קצ"ו, ג, ס"ק כ, על פי תשובות אחרונים.
"אשה שספרה שניים או שלושה ימים מהשבעה נקיים, ואחר כך נסע הבעל למקום רחוק על דעת שלא ישוב במהרה לביתו, ולכן הסיחה דעתה מלמנות עוד, ולבסוף חזר הבעל מהדרך ובא קודם היום השביעי מהשבעה נקיים - יש להחמיר, שלא תוכל לצרף הימים שעברו, רק תמנה שבעה נקיים מחדש."

מדובר באשה שבדקה עצמה כדין בתחילת שבעת הימים הנקיים ובסופם, ואף על פי כן - כיוון שהסיחה את דעתה ממניין הימים הנקיים בין ההתחלה לבין הסיום, לא נתמלאה הוראת התורה "וספרה לה שבעת ימים" במשמעות שהוסברה לעיל, ועל כן עליה לספור מתחילה.

כלומר הספירה בין אם בפה ובין אם לא, מחייבת אותנו לחיות עם תודעת הזמן העובר ולקראת האירוע שלקראתו אנו סופרים, ובמקרה של ספירת העומר הבאת קרבן שתי הלחם וחג השבועות.

אז איך עושים את זה?

18. הרב מרדכי אלון: "לתת לכל יום ויום את משמעותו"
הספירה היא חסד א-לקי מופלא הנותן לנו את הכח להגיע אל הדברים בתהליך שלנו.

אי-אפשר לדלג על ימים בספירה ואי-אפשר לקצר. מצדו של הקב"ה יכולה היתה התורה להנתן מיד אבל אי אפשר להגיע לזיווג הזה של הרעיה והדוד בלי להתיחס לכל שלב בתהליך. אחד העקרונות החשובים בספירת העומר כפי שאומרת הגמרא במנחות: "אמר אביי מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי", ומעבר למשמעות ההלכתית של אמירה זאת של אביי עליה נעמד בהמשך, המשמעות הרעיונית היא החובה לתת לכל יום ויום את משמעותו, את פעולתו, את התקדמותי הפרטית בו, אך חובה לא פחות גדולה היא לעצור כל שבוע ולראות כמה כבר התקדמתי. לאחר שהתקדמתי בכל מדרגות החסד, יש יותר כח להתחיל להתקדם במדרגות הגבורה והתפארת וכן הלאה.

(הערה: גם מבחינה ביולוגית אין הזיווג יכול להצליח מיד לאחר תום הדם. תום הדם והזיבה הוא הזמן שבו אני מתחילה להתרגל לטהרתי. רק בתום ימי הטהרה יבואו ימי הזיווג (הביוץ) ונוכל לעלות מטהרה להתקדשות, לחופה וקדושים.)

על פי זה ניתן להסביר את המשמעות של "וספר לו", "וספרה לה", "וספרתם לכם", "וספרת לך". הספירה היא בשבילך.

רעיון זה מופיע אצל רבי נחמן:

19. רבי נחמן
"ענין מצות ספירת העומר אחר יציאת מצרים היא הכנה לקבלת התורה. כי כוונת הספירה בפשיטות היא שצריך לדעת שימי האדם מנויים וספורים, והאדם צריך ליתן דין וחשבון מכל יום

15. רמב"ן ויקרא כ"ג ט"ו

"וטעם 'וספרתם לכם'... שימנה בפיו ויזכיר חשבונו, כאשר קבלו רבותינו, ואין כן 'וספר לו', 'וספרה לה' דזבין, שהרי אם רצו - עומדים בטומאתם, אלא שלא ישכחוהו."

נראה להסביר את כוונת דברי רמב"ן באופן הבא:
כוונת הספירה היא בירור מועד תחולתו של מעשה מסויים או של מועד מסויים, ולעולם אין הספירה ריטואל עצמאי של מנייה בפה,

כלומר למרות שהספירה היא מצווה המחייבת אמירה בפה - הרי שבעצם היא מהווה הכשרה והכנה למצווה אחרת, שהיא תכלית הספירה:

כגון עשיית חג השבועות בספירת העומר, או קידוש שנת היובל בספירת שמיטין ויובל.

לכן אין זה סביר שהליך הטהרה של הזב והזבה יכלול מצווה לספור שבעה ימים לקראת טהרתם, אם הם כלל אינם חייבים בטהרה.

ספירה היא לעולם הוראה לאדם לחשב בדיוקנות את המועד שבו מוטלת עליו חובה מסוימת,

אולם איזה עניין יש להזהיר אדם בחישוב דייקני לקראת מעשה שאין הוא חייב כלל בעשייתו?

די בכך שהזב והזבה יידעו כי כעבור שבעה ימים מהיום שבו פסקה סיבת טומאתם - הם יכולים להיטהר אם רצונם בכך.

הסבר נוסף: ניתן לאמר גם שמסגרת זמן של שבעה ימים בלבד אינה מחייבת חישוב ומנייה באמצעות מעשה, וזאת אף במקום שהמעשה הבא בסופם הוא מצווה גמורה כולו עלמא.

ולכן אין הוראה לספור ששה ימים כדי לקדש את יום השבת, ואין הוראה לספור שבעה ימים ללידת בן זכר כדי למול אותו ביום השמיני.

לאחר כל ההסברים האלה, ברור לנו מדוע הזב והזבה אינם חייבים לספור בפה, אבל התורה בכל זאת כתבה רק בזב ובזבה 'וספר לו' 'וספרה לה', מה שלא עשתה כן במצורע ובטמאים אחרים?

נראה שיש כוונה בהוראה מיוחדת זו, וגם אם אין זה מסתבר שהוראה זו מחייבת ספירה מפורשת בפה - מה אפוא כוונתה?

ז. "תודעת זמן פעילה"

מסביר הרב אלחנן סמט שנראה שכוונת התורה היא לצוות על הזב והזבה לחיות מתוך 'תודעת זמן פעילה' של הימים העוברים עליהם עד טהרתם.

תודעת זמן זו צריכה להיות ששבעת הימים הללו הם 'שבעה ימים נקיים', דהיינו - שלא ראו שוב ראייה מטמאת.

זהירות זו מחייבת מודעות מיוחדת, ומחייבת אף בדיקה בפועל.

הספירה המתחילה מהפסח מראה כי **עיקר גאולתנו אינו בגאולה שגאלנו הקב"ה מידי המצרים אלא בגאולה שאנחנו נגיע אליה בכוחנו בהר סיני :**

21. ספר החינוך

"להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, 'כעבד ישאף צל' וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא".

על פי זה, שואל את עצמו בעל החנוך מדוע לא מתחילים את ספירת העומר מהיום הראשון של פסח, על-מנת להראות עד כמה איננו מנתקים בין הודאתנו על עצם היציאה ממצרים לבין תחלת ספירתנו "כעבד ישאף צל" כדי להגיע אל התכלית של גאולתנו ועצמאותנו בהר סיני?

מדוע אנחנו ממתנינים עם הספירה עד ל"ממחרת השבת"?!?

תשובת בעל ספר החנוך נשמעת חשובה מאוד אך נראית פורמלית מדי:

"התשובה, כי היום הראשון (= ט"ו בניסן) נתיחד כולו להזכרת הנס הגדול והוא יציאת מצרים שהוא אות ומופת בחדוש העולם ובהשגחת ה' על בני האדם, ואין לנו לערב בשמחתו ולהזכיר עמו שום ענין אחר, ועל כן נתקן החשבון מיום שני מיד".

על פי דברינו ניתן לענות על השאלה באופן הבא (ועכשיו אנחנו עוברים לספרי הקבלה):

מדוע אנו לא מתחילים לספור מיום היציאה ממצרים, כי בימי הספירה אנו צריכים להיות נקיים, ובט"ו בניסן עוד היו לנו כמה שעות בהן עוד היינו ב"זוהמת מצרים".

רק אחרי "הפסק-הטהרה" אפשר להתחיל לספור את שבעת-הנקיים.

רק שבע שבתות המתחילות מ"הפסק-טהרה" יכולות להיות שבע שבתות תמימות.

כפי שאומר האור-החיים (על-פי הזוהר הקדוש):

22. האור-החיים (על-פי הזוהר הקדוש):

"וספרתם לכם וגו'. אומרו לכם לצד שיצו ה' לספר שבע שבתות, ואמרו ז"ל כי לצד שהיו בטמאת מצרים ורצה ה' להזדוג לאומה זו דן בה כמשפט נדה שדינה לספר ז' נקיים, וצוה שיספרו ז' שבועות ואז יהיו מוכשרים להכניסתם כלה לחופה, והגם כי שם ז' ימים וכאן ז' שבועות, לצד הפלגת הטומאה... והוא מאמר הכתוב כאן 'וספרתם לכם' פרוש סבת ספירה זו היא לסבתכם, לטהרתכם.

שזולת זה תכף היה ה' נותן להם התורה. ולדרך זה ידויק על נכון טעם ממחרת השבת ולא מיום השבת עצמו, כי כן משפט הספירה שיהיו כל הימים שלמים, ולצד שיום ט"ו בניסן שהוא יום השבת האמור כאן שקצת היום היו עדין בארץ מצרים לזה יצו ה' לספור ממחרת.

והגם כי זה היה בפסח מצרים, כמשפט הזה יעשה באותו פרק עצמו מדי שנה בשנה, כי כמו כן יעשה בסוד ה' כידוע ליודעי חן".

ומכל שעה ורגע. ודרך בני אדם שמתרחקים מעבודת השם על ידי שדוחים מיום ליום מחמת המניעות והעיכובים והבלבולים שיש בכל יום, עד שנדמה להם על פי רוב כאילו אין זה היום נמנה ונספר כלל וכאילו אינו מימי חייו. בפרט כשיש לו איזה סיבה, כגון שיום זה הוא יום השוק וביום זה הוא עסוק בחשבונות וביום זה הוא יוצא לדרך ובאלו הימים הוא נע ונד ומטולטל בדרכים ובזה היום הוא שב מן הדרך, או שהוא צריך להרים משא מעל העגלה ולסדר את הסחורה הקנויה ולחלקה כראוי, וביום פלוני נודמנה לו איזה קטטה עם שכן או שותף או שהוא נקרא לסעודת רעים וכיוצא באיזו ביטולים ובלבולים, ואין לך יום שאין לו ביטול ובלבול משלו עד שמדמה האדם שזה היום אינו כלום. אבל באמת - צריכים לידע היטב, שזה היום הוא יום עולה בחשבון וצריכים לצאת חובת היום דווקא, כי מחר הוא יום לעצמו. שיש לו חובות משלו.

וזו היא בחינת 'היום אם בקולו תשמעו' - היינו, היום דווקא, לא לדחות. ומסיים רבי נחמן:

ועל כן ציונו השם יתברך קודם קבלת התורה לספור הימים בפה מלא."

ה. הספירה היא הטהרה, היום השמיני הוא הקדושה

אז מה קורה בימים האלה?

לאחר שהזב או הזבה טהרו מזובם, הם סופרים את שבעת הימים ואז הם מגיעים "אל פתח אוהל מועד"

(כי עדיין הם מחוסרי כיפורים ועוד אינם יכולים להכנס פנימה לתוך האהל),

נותנים לכהן "שני תורים או שני בני יונה" כדי שהוא יקריבם למענם "אחד לעולה ואחד לחטאת", ורק אז הם מתקדשים:

20. ויקרא ט"ו

(יד) וביום השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה ובא לפני יהוה אל פתח אוהל מועד ונתנם אל הכהן:
(טו) ועשה אתם הכהן אחד חטאת ואחד עולה וכפר עליו הכהן לפני יהוה מזובו:

לאחר שבני ישראל סופרים ארבעים ותשע שנים, הם בעצמם מקיימים "ויקדשתם את שנת החמשים שנה" בהעברת שופר ביום הכפורים וכו'.

ולאחר שאנו סופרים את שבעת השבועות של ספירת העומר אנו מקדשים את חג השבועות. כא ויקראתם בעצם היום הזה, מקרא-קדש יהיה לכם--פל-מלאכת עבדה, לא תעשו:

ספירת העומר, על-פי זה, הוא ספירתו של הטמא (=המורחק, המנודה), המבקש להטהר (=להתקרב, לאהוב).

כידוע חג השבועות - בדיוק כמו היובל - אינו זוכה בתורה לתאריך, ואף בפרשת המועדות שבפרשת אמור אין מתייחדת לו פרשה בפני עצמה, אלא מגיעים אליו מתוך הספירה של שבע שבתות הימים או של שבע שבתות שנים.

כשמבקש בעל ספר החנוך לעמוד על טעמה של מצות ספירת העומר הוא מדבר על החבור שבין הגאולה הפיזית ממצרים לבין ההליכה לקראת הגאולה העיקרית - גאולת חג מתן תורה.

אז איך עושים את זה?

התשובה רמוזה בתפילה שאנו אומרים בסיום הספירה היומית:

26. תפילה בסיום ספירת העומר (סידורים נוסח ספרד ואשכנז)

רבונו של עולם. אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקלפותינו ומטומאותינו. כמו שכתבת בתורתך. וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה. עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום. כדי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזהמתם:

ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות ספירת העומר שספרתי היום יתקן מה שפגמתי בספירה (השייך לאותו הלילה). ואטהר ואתקדש בקדשה של מעלה. ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם. ולטהרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה. אמן סלה:

כמו שאמר בעל ספר התודעה: "שבכל יום ויום הוציא אותם משער כח הטומאה, והכניסם לשער של כח הטהרה שיהיו ראויים לקבל התורה".

כל שנה בתקופה זו אנו חוזרים ויוצאים, כל אחד מטומאתו האישית, כל יום משער טומאה אחר.

לכל אחד מאיתנו 7 מידות שכל אחת מורכבת מהשפעותיה של 6 האחרות ומעצמה ובסה"כ 49 צרופי מידות.

כמו שמציע סימון ג'יקובסון בדף המצורף, כל יום מימי הספירה עלינו להיות מודעים לצרוף המידות היומי ולנסות לתקן אותו, ובע"ה נגיע לחג השבועות ונוכל לקדשו בטהרה.

ר' שלמה אלגאזי בספרו "מעולפת ספירים" על הזוהר, נותן לנו תובנה נוספת על תקופת ספירת העומר:

23. ספר "מעולפת ספירים" אות מו:

מצות ספירת העומר, כתב בספר ויקרא דף צ"ז ע"א וע"ב, שנו בתוספתא כי ישראל אף על פי שיצאו משעבוד מצרים, עדיין לא היו טהורים לגמרי, וזהו ספירת העומר, כי כמו שהנדה סופרת ימי טומאה, כך ישראל כשיצאו ממצרים ספרו חמשים יום, ולכן הוא הטעם שאין הלל גמור בימי הפסח כמו בסוכות, שעדיין אין ישראל שלימים:

ה"משכיל לדוד" מזכיר לנו שבנ"י היו במ"ט שערי טומאה לפני יציאת מצרים...

24. משכיל לדוד

בעצם וכו' הוצאתי וכו' שאם עדיין היו יום אחד בלי מצוה היו נטמאים במ"ט שערי טומאה ולא היה עוד תקומה:

וספר התודעה מסביר

25. ספר התודעה

וזה שאנו מונים ספירת העומר מיום טוב ראשון של פסח, מ"ט ימים, מפני שבכל יום ויום הוציא אותם משער כח הטומאה, והכניסם לשער של כח הטהרה שיהיו ראויים לקבל התורה. (זהר חדש):

לסיכום, ראינו שהתורה נתנה לנו תקופה אחת בכל שנה, תקופה לא קצרה – 49 ימים, בה אנחנו צריכים להיות ב"תודעת זמן פעילה" ו"לבדוק" מידי יום את "נקיותינו" בצורה אקטיבית, תוך שאנו עולים מדרגה לדרגה?

הרב אילון אמר ש: "צריך לתת לכל יום ויום את משמעותו, את פעולתו, את התקדמותי הפרטית בו",

רבי נחמן אמר ש: "האדם צריך ליתן דין וחשבון מכל יום ומכל שעה ורגע".

נספח

ספירת העומר – תיקון המדות היומי – הרב סימון ג'יקובסון

עליך לבטל דעות קדומות כדי שתוכל לבטא את רגשותיך באופן בריא יותר. מידת התפארת, שהיא משורש המילה יופי, יוצרת מיזוג של הגוונים השונים של האהבה והמשמעת, עד לאחדות יפה ביניהם.

התיקון היומי

חמישה עשר יום לעומר

חסד שבתפארת - בדוק את מידת האהבה שברחמנותך. שאלות לבחינה עצמית:

- האם הרחמים שבי מתבטאים באופן אוהב?
- האם הזדהותי עם השני היא מתוך הכנעה או מתוך בעלות?
- האם הרחמים שבי שופעים אהבה וחום?
- האם הם מתבטאים בהתלהבות, או בחוסר חיות?

האתגר היומי:

בשעה שאתה מגיש עזרה לשני, עשה זאת באופן חיובי ובלווי תנועות חיבה.

שישה עשר יום לעומר

גבורה שבתפארת - עליך לבקר ולמקד את רחמיך בכדי לבטאם בצורה היעילה והבריאה ביותר. פעל בשיקול דעת הן כלפי השני והן במידת רחמיך. עליך להבחין מתי לפעול מתוך רחמים ומתי ליש להמנע או להגביל אותם. משמעת תעזור לך להכיר בעובדה שלעיתים המנעות מרחמים היא היא הרחמות אמיתית, כיוון שרחמים אינם ביטוי לצרכי המרחם אלא לצרכי המקבל.

שאלות לבחינה עצמית:

- האם אני רחמן לזרים יותר מאשר לקרובים אלי? ואם כן מדוע?
- האם רחמי נובעים מרגשות אשם?
- האם רחמי לאחרים באים על חשבון צרכי האישיים?
- האם להיפך, רחמי למשפחתי ולקרובי מאפילים על צרכי אחרים?
- האם אני נדחף לרחמנות בחוסר זהירות?
- האם אני מעריך נכונה את מידת הרחמים הנחוצה למצב נתון?
- האם אני מעניק הרבה מידי או פחות מידי?
- האם אחרים מנצלים את טבעי הרחמן?
- האם קורה שמתוך אחמי אני מסייע לאחר בפעולות מזיקות?

האתגר היומי:

השתדל להביע רחמים באופן בונה כדי לענות על צרכי המיוחדים של המקבל.

שבעה עשר יום לעומר

תפארת שבתפארת - רחמים אמיתיים אינם מוגבלים. הם אינם ביטוי נוסף של צרכיך אשר מוגדרים ע"י נקודת ראייתך המוגבלת. רחמים מושגים ע"י ביטול האני והעמדת עצמך במקומו של השני.

שאלות לבחינה עצמית:

- האם אני עומד בתנאים הנ"ל? ואם לא מדוע?
- האם אני מצליח לבטא ולממש את רגש הרחמים והזהדות שבליבי? אם לא, מה חוסם בעדי מלממש זאת?
- האם רחמי הם תוצאה של רגשות אשמה יותר מאשר הזהדות אמיתית?
- האם אני מרחם כי אני מרגיש מחוייב?
- האם רחמי הם תוצאה של הרגל או שאני מצליח באמת ליישם, לבחון, ולזכך את רחמי תוך שאני מבחין במגבלות הפנימיות והחיצוניות כאחד?

האתגר היומי:

השתדל להביע רחמיך לאדם איתו נהגת בנוקשות, תוך יציאה ממגבלותיך הקודמות.

מהי המשמעות של 49 הימים הללו, כצפיה וכהכנה לקבלת התורה? כיצד זה נוגע לנו כיום, ואיך מתקשר עניין זה להתבוננות בנקודות הנסתרות בנפשנו? התשובה טמונה בהבנה פנימית של ענין יציאת בני ישראל ממצרים.

המילה "מצרים" שפירושה גבולות ומצרים, מייצגת את כל מה שמונע וכולם את הביטוי העצמי החופשי. לכן היציאה ממצרים משמעה שחרור מכל ההגבלות, וחירות אמיתית. לאחר היציאה ממצרים הכינו בני"י את עצמם בהיותם במדבר, מבחינה רוחנית במשך 49 יום למאורע הגדול ביותר בכל הזמנים – מתן תורה.

תקופה זו שימשה לתיקון ועידון עצמי. במשך 49 יום העפילו היהודים שלב אחרי שלב בסולם המידות לקראת היטהרות שלימה.

גם לגבינו כיום, 3,300 שנה מאוחר יותר, יש לתקופה זו משמעות גדולה ביותר בחיינו. כשם שהיינו עבדים למצרים, כך אנו עלולים להיות משועבדים להרגלים ולנטיות שונות ומונחים על ידם.

49 ימי הספירה מלמדים אותנו איך לשלוט על הרגשות שלנו, וכיצד לעדן בהדרגה את התכונות העצמיות, בדרך שמבוססת על האמיתות הנצחיות של התורה.

מידות הרגש שבספירה – הרב סימון ג'יקובסון

למילה "ספירה" בעברית כמה פירושים. המקובל הנודע הרמ"ק, בספרו "פרדס", כותב שהספירה משמעה הן "מספר" והן "ספור". מילה נוספת מאותו שורש היא "ספיר" – אבן קריסטל שקופה ומאירה.

בכח הספירה להאיר את הבחינות השונות בחיינו הרגשיים. ימים אלו מספרים לנו סיפור – ספור נשמותינו אנו.

התנהגותינו ומעשינו בחיים מונעים ע"י שבעת כוחות הרגש הנקראים "ספירות". כל אחד מכוחות רגש אלו אף הוא מורכב משבע, ובסה"כ הם מהווים 49 צרופי מידות.

לכל יום מזמנינו, חיים משלו.

בכל יום מימי הספירה מאיר צרוף מידות שונה, לאחר תהליך ממושך בו עידנו ותיקנו את כל מגוון הצרופים, אנו מוכנים למתן תורה. מעתה אנו מחוברים ל – 49 צירופי המידות הקדושות מהן נובעות המידות האנושיות.

שבע מידות הרגש

חסד – אהבת הטוב, השפעת הטוב. **גבורה** – צדק, משמעת, ריסון עצמי, ראה. **תפארת** – יופי והרמוניה, רחמים. **נצח** – התמדה, חוזק, שאפתנות. **הוד** – שפלות, הדר. **יסוד** – חבור, הטמעה. **מלכות** – אצילות, שליטה, מנהיגות.

לכל שבוע המידה שלו ולכל יום באותו שבוע, מימד מסויים מאותה מידה.

לדוגמא: השבוע הראשון שייך למידת **החסד** – אהבת הטוב. היום הראשון בשבוע הראשון הוא **חסד שבחסד** – בחינת אהבת הטוב בתוך אהבת הטוב. ביום השני של השבוע הראשון אנו מתמקדים על **גבורה שבחסד** – בחינת הריסון העצמי שבאהבת הטוב. היום השלישי בשבוע הראשון הוא **תפארת שבחסד** – ההרמוניה שבאהבת הטוב, וכן הלאה.

ניתוח יומי זה מאפשר לעמוד מהצד ולהסתכל בצורה אובייקטיבית על הרגשות שלנו, שהם למעשה סובייקטיביים.

על ידי איתור הנקודות החזקות והחלשות גם יחד, נוכל לפתח ולעדן רגשות אלו עד להשגת בגרות רוחנית ורגשית כאחד.

דוגמא: **שבוע שלישי – תפארת – רחמנות, אחדות, אמת**

הרחמנות ממוזגת ומאחדת את הנביעה החופשית של אהבת החסד עם המשמעת שבגבורה. הפארת שואבת כח זה מכל שהיא מכילה מימד שלישי והוא **האמת**. האמת אינה בחינת אהבה כשלעצמה מחד, ואין בה את המשמעת שבגבורה מאידך. לכן יכולה האמת להכיל את שניהם גם יחד. הדרך לאמת היא ע"י **ביטול**. בכל שתתרום מעל האני שלך והרגליך, תצליח להגיע לאמת גבוהה יותר. האמת נותנת לך תמונה אובייקטיבית וברורה על הצרכים שלך ושל אחרים.

חוסר איזון בין אהבה למשמעת (ובאותה מידה כל עיוות שהוא), הוא תוצאה של ראייה סובייקטיבית, ולכן גם מוגבלת.

